

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂREA nr. 41

din 28 iulie 2023

cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate
ale Ministerului Educației și Cercetării încheiate la 31 decembrie 2022

Curtea de Conturi, cu participarea dnei Nadejda Velișco, Secretară Generală a Ministerului Educației și Cercetării; dnei Adriana Cazacu-Țigaie, Secretară de stat a Ministerului Educației și Cercetării; dlui Sergiu Gurin, Secretar de stat al Ministerului Educației și Cercetării; dlui Petru Griciuc, director adjunct al Serviciului Fiscal de Stat; dlui Valerian Bobu, director general adjunct al Agenției Proprietății Publice; dnei Olga Rusnac, șefa Direcției finanțele în educație, cultură și cercetare a Ministerului Finanțelor; dnei Mariana Doroșenco, consultantă principală în Direcția monitorizare și control a Cancelariei de Stat, precum și a altor persoane cu funcții de răspundere de la Ministerul Finanțelor, Agenția Proprietății Publice, Cancelaria de Stat și Ministerul Educației și Cercetării, în cadrul ședinței video, călăuzindu-se de art.3 alin.(1) și art.5 alin.(1) lit.a) din Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova¹, a examinat Raportul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Educației și Cercetării încheiate la 31 decembrie 2022.

Misiunea de audit public extern a fost realizată conform Programelor activității de audit a Curții de Conturi pe anii 2022 și 2023², având drept scop oferirea unei asigurări rezonabile cu privire la faptul că rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Educației și Cercetării încheiate la 31 decembrie 2022 nu conțin, în ansamblul lor, denaturări semnificative, cauzate de fraude sau erori, precum și emiterea unei opinii.

Auditul public extern a fost efectuat în conformitate cu Cadrul Declarațiilor Profesionale ale INTOSAI, pus în aplicare de Curtea de Conturi³.

Examinând Raportul de audit, Curtea de Conturi

A CONSTATAT:

Rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Educației și Cercetării încheiate la 31 decembrie 2022, ținându-se cont de semnificația aspectelor descrise în secțiunea *Baza pentru opinia contrară* din Raportul de audit, *nu prezintă o imagine corectă și fidelă* în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil⁴.

¹ Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017 (în continuare – Legea nr.260 din 07.12.2017).

² Programele activității de audit a Curții de Conturi pe anii 2022 și, respectiv, 2023, aprobate prin Hotărârile Curții de Conturi nr.75 din 28.12.2021 și, respectiv, nr.65 din 22.12.2022.

³ Hotărârea Curții de Conturi nr.2 din 24.01.2020 „Cu privire la Cadrul Declarațiilor Profesionale ale INTOSAI”.

⁴ Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007; Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normele metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul ministrului Finanțelor nr.216 din 28.12.2015; Ordinul ministrului Finanțelor nr.164 din 30.12.2016 „Cu privire la aprobarea Cerințelor la întocmirea Raportului narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare”.

Observațiile de audit au servit drept bază pentru exprimarea opiniei contrare asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Educației și Cercetării încheiate la 31 decembrie 2022.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.14 alin.(2), art.15 lit. d) și art.37 alin.(2) din Legea nr.260 din 07.12.2017, Curtea de Conturi

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Raportul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Educației și Cercetării încheiate la 31 decembrie 2022, anexat la prezenta Hotărâre.

2. Prezenta Hotărâre și Raportul de audit se remit:

2.1. Parlamentului Republicii Moldova, pentru informare și examinare, după caz, în cadrul Comisiei parlamentare de control al finanțelor publice;

2.2. Președintelui Republicii Moldova, pentru informare;

2.3. Guvernului Republicii Moldova, pentru informare și luare de atitudine în vederea monitorizării asigurării implementării recomandărilor de audit, precum și pentru examinarea posibilității de majorare a statelor de personal ale Ministerului Educației și Cercetării, aferente Serviciului audit intern și Secției financiar-administrative;

2.4. Ministerului Finanțelor, pentru informare și:

2.4.1. urgentarea, în comun cu Cancelaria de Stat, a elaborării cadrului normativ de reglementare a condițiilor juridice, organizatorice și economice de funcționare a instituțiilor publice la autogestiune;

2.4.2. revizuirea normelor metodologice privind modul de contabilizare a operațiunilor de reorganizare a autorităților/instituțiilor bugetare, cu includerea exemplurilor convenționale la acest compartiment;

2.4.3. implementarea prevederilor art.11 alin.(2) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deținutarea proprietății publice, pentru asigurarea evidenței contabile distincte și analitice a bunurilor proprietate publică din domeniul public aflate în gestiunea entităților (instituții publice și întreprinderi) la autogestiune, precum și a modului de înregistrare în evidența contabilă la fondator a tranzacțiilor respective;

2.4.4. asigurarea completării cadrului normativ-metodologic de evidență contabilă și raportare cu reglementări privind actualizarea/ajustarea valorii în timp a patrimoniului public din domeniul public transmis în gestiune economică instituțiilor publice la autogestiune, în scopul asigurării comparabilității datelor atât la fondator, cât și la instituțiile publice la autogestiune;

2.5. Serviciului Fiscal de Stat, pentru informare și verificarea respectării de către organizațiile necomerciale care au primit finanțare de la Ministerul Educației și Cercetării a prevederilor art.52 din Codul Fiscal (în special, privind modul de utilizare a mijloacelor cu destinație specială primite din bugetul de stat), precum și a corectitudinii datelor raportate de către organizațiile necomerciale în Declarația cu privire la impozitul pe venit pentru organizațiile necomerciale (Forma ONG 17);

2.6. Agenției Proprietății Publice, pentru informare și:

2.6.1. actualizarea prevederilor Hotărârilor Guvernului nr.351 din 23.03.2005 „Cu privire la aprobarea listelor bunurilor proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile”

și nr.161 din 07.03.2019 „Cu privire la aprobarea listei terenurilor proprietate publică a statului din administrarea Agenției Proprietății Publice”, aferente Ministerului Educației și Cercetării;

2.6.2. asigurarea, în cadrul programului delimitării proprietății publice, a înregistrării conforme în Registrul bunurilor imobile a drepturilor de folosință ale Ministerului Educației și Cercetării și ale instituțiilor din subordine asupra clădirilor și terenurilor aferente;

2.6.3. determinarea modului de utilizare a terenurilor aflate în folosința Ministerului Educației și Cercetării și instituțiilor din subordine, aferente blocurilor de locuințe și caselor de locuit privatizate, de către asociațiile de coproprietari în condominiu;

2.7. Ministerului Educației și Cercetării, pentru luare de atitudine și asigurarea realizării următoarelor recomandări de audit:

2.7.1. implementarea unui sistem de control intern managerial viabil, inclusiv în toate entitățile din subordine, precum și a unui Serviciu de audit intern funcțional;

2.7.2. efectuarea inventarierii totale a patrimoniului, inclusiv la entitățile din subordine, asigurând raportarea fidelă și reală a situațiilor patrimoniale;

2.7.3. elaborarea și aprobarea reglementărilor aferente remunerării muncii, în special, privind modul și criteriile exhaustive de acordare a sporurilor, suplimentelor, premiilor și altor stimulări salariale;

2.7.4. verificarea pertinentei statelor de personal din cadrul instituțiilor din subordine, cu ajustarea cadrului normativ existent;

2.7.5. asigurarea, în comun cu Agenția Proprietății Publice, a modificării cadrului normativ, în vederea stabilirii exhaustive a entităților al căror fondator este ministerul, a reînregistrării drepturilor de proprietate publică de stat asupra terenurilor și clădirilor instituțiilor de învățământ și sport (proprietate de stat din domeniul public) înregistrate ca proprietate publică locală, precum și a înregistrării drepturilor asupra proprietății de peste hotare;

2.7.6. asigurarea evidenței analitice a bunurilor transmise instituțiilor fondate la autogestiune, cu ajustarea la Ministerul Educației și Cercetării a valorii contului 4153 „Investiții în părți legate și nelegate” și a contului 4151 „Majorarea volumului acțiunilor și a cotei-părți în capitalul social în interiorul țării”, precum și cu corelarea/ajustarea evidenței contabile a instituțiilor fondate („Datorii pe termen lung privind bunurile primite în gestiune economică”/„Patrimoniul primit de la stat cu drept de proprietate”);

2.7.7. asigurarea transmiterii către beneficiarii finali a investițiilor finalizate, cu ajustarea de rigoare a valorii investițiilor în entitățile fondate;

2.7.8. asigurarea ținerii evidenței separate a cheltuielilor de către instituțiile din subordine și elaborarea unei metodologii exhaustive privind determinarea costului de studii per elev/student, specializare/ocupație și nivel de studii, cu completarea cadrului normativ aferent finanțării instituțiilor de învățământ cu referințe privind utilizarea costurilor respective la determinarea costului standard de instruire/program de studiu;

2.7.9. publicarea Ordinului privind aprobarea costului mediu de instruire per elev/student în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

2.7.10. instituirea acțiunilor de control care ar preveni finanțarea instituțiilor de învățământ contrar cerințelor regulamentelor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1077 din 23.09.2016;

2.7.11. modificarea și completarea cadrului legal-normativ, în scopul eliminării cheltuielilor ineficiente aferente studiilor elevilor/studentilor care au fost exmatriculați și ale celor care nu s-au prezentat la locul de muncă conform repartizării;

2.7.12. revizuirea cadrului normativ aferent aprobării taxelor de studii în bază de contract din instituțiile de învățământ profesional tehnic care activează în regim de autogestiune financiar-economică (Hotărârile Guvernului nr.872 din 21.12.2015 și nr.1311 din 12.12.2005);

2.7.13. completarea Hotărârii Guvernului nr.266 din 14.03.2006 cu prevederi referitor la componența cheltuielilor aferente normei bănești pentru asigurarea prânzului în instituțiile de învățământ profesional tehnic secundar și elaborarea unei abordări unice de alocare a mijloacelor financiare în acest scop;

2.7.14. elaborarea procedurilor privind inventarierea și modul de decontare a fondului de manuale și a celui didactic transmise în folosință, precum și revizuirea cadrului normativ aferent, în scopul evidenței și raportării unice și exhaustive a informațiilor privind aceste fonduri;

2.7.15. completarea cadrului normativ de reglementare a finanțării instituțiilor de învățământ primar și secundar general, în vederea aplicării formulei de finanțare și pentru instituțiile de învățământ general din subordinea autorităților publice centrale;

2.7.16. transmiterea către Ministerul Culturii a creanței aferente granturilor capitale acordate Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, în valoare de 1,53 mil. lei;

2.7.17. elaborarea și aprobarea în termen de o lună a unui plan de acțiuni în vederea eliminării deficiențelor constatate, precum și implementării de către Ministerul Educației și Cercetării și entitățile din subordine a recomandărilor Curții de Conturi, cu indicarea persoanelor responsabile și a termenelor de realizare a acestora.

3. Se exclud din regim de monitorizare Hotărârile Curții de Conturi nr.40 din 29.07.2022 „Cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Educației, Culturii și Cercetării încheiate la 31 decembrie 2021”; nr.41 din 29.07.2022 „Cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Educației și Cercetării încheiate la 31 decembrie 2021”; nr.2 din 29.01.2015 „Cu privire la Raportul auditului „Generează impact economic și social alocarea fondurilor publice pentru învățământul secundar profesional?””; nr.11 din 18.03.2014 „Privind auditul conformității gestionării fondurilor publice și situațiilor financiare ale Ministerului Tineretului și Sportului, inclusiv ale unor instituții subordonate, pe exercițiul bugetar 2013”; nr.22 din 26.04.2013 „Privind raportul de audit al regularității exercițiului bugetar 2012 și gestionării patrimoniului public la Ministerul Culturii și unele instituții din subordine”; nr. 25 din 17.06.2021 „Cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare ale Academiei de Științe a Moldovei încheiate la 31 decembrie 2020”, ca urmare a reiterării recomandărilor neimplementate și parțial implementate și a excluderii din regim de monitorizare a recomandărilor care și-au pierdut actualitatea.

4. Se ia act că, pe parcursul misiunii de audit, Ministerul Educației și Cercetării a efectuat corectări financiar-contabile de **520,32 mil. lei**.

5. Se împuternicește Membrul Curții de Conturi care coordonează sectorul respectiv cu dreptul de a semna Scrisoarea către conducerea Ministerului Educației și Cercetării.

6. Prezenta Hotărâre intră în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și poate fi contestată cu o cerere prealabilă la autoritatea emitentă în termen de 30 de zile de la data publicării. În ordine de contencios administrativ, Hotărârea poate fi contestată la

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr.3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

7. Curtea de Conturi va fi informată, în termen de 6 luni din data publicării Hotărârii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, despre acțiunile întreprinse pentru executarea subpunctelor 2.4. – 2.7. din prezenta Hotărâre și despre realizarea recomandărilor din Scrisoarea către conducerea entității.

8. Hotărârea și Raportul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Educației și Cercetării încheiate la 31 decembrie 2022 se plasează pe site-ul oficial al Curții de Conturi (<https://www.ccrm.md/ro/decisions>).

Viorel CHETRĂRU,
Vicepreședinte

